

Sverre Steen-prisen 2010

Juryen for Sverre Steen-prisen har i 2010 bestått av Sølvi Sogner, Arnhild Skre og Erling Sandmo. Dette er dens begrunnelse.

Sverre Steen-prisen går i år til Olav Njølstad for den store biografien *Jens Chr. Hauge – fullt og helt*. Boken kom riktignok ut høsten 2008, men den var en bemerkelsesverdig og rik utgivelse som var et viktig tema i den norske historiske, politiske og litterære debatten i lang tid, og juryen er glad for å kunne gi verket og forfatteren denne faglige anerkjennelsen nå.

Hauge-biografien er en vitenskapelig biografi i strengeste forstand. Den er bygget på meget omfattende kilde- og litteraturstudier og er utstyrt med et utmerket noteapparat. Den tar for seg livsløpet til en av 1900-tallets viktigste politiske skikkelser, og den undersøker Hauge på måter som kaster nytt lys over mange aspekter ved norsk og til dels internasjonal historie i det tidsrommet den tar for seg – samtidig som den er absolutt biografisk og insisterer på å følge sin hovedperson meget tett.

Boken tilfredsstillende fullt ut Sverre Steen-prisens statutter: Dette er ”ypperlig formidling av historie på høyt faglig nivå”. ”Formidling” betyr i denne sammenhengen ikke bare at boken er lærerik, lesbar og fengende, eller at den bevislig har nådd et stort publikum: Den formidler hva historisk forskning innebærer. Mellom linjene tematiserer den på interessante måter en historikers blikk på sin samtid, en historiker-ethos. Njølstads fremstilling av Hauge som person og aktør, og hans fremstilling av måtene Hauge ble oppfattet og presentert på i media, pendler mellom det kritiske, ofte spisse, og det pragmatiske, fleksible og empatiske. Underveis i den lange beretningen trekker så Njølstad store og små linjer og paralleller, han gjør seg overraskende assosiasjoner og kritiske, historisk funderte vurderinger. Dette er både en helt rendyrket biografi og en fargerik fremvisning av historisk tenkning og fantasi på mange nivåer.

Jens Christian Hauge var en kontroversiell person. Olav Njølstads biografi er en balansert beretning om sitt objekt, og toner ikke ned det motsetningsfylte i Hauges rolle i norsk historie. Den er kritisk og åpen. Samtidig er den en demonstrasjon av hvordan vederheftig historisk vitenskap kan gi rom for menneskelig varme og nærvær. Dette er ypperlig og kompleks forskning – og formidling.

Njølstad har bak seg et bredt og godt faghistorisk forfatterskap. Han har dessuten skrevet flere svært gode spenningsromaner. Der trekker han riktignok veksler på sine brede kunnskaper om den nære politiske historien, men først og fremst er dette klassisk, sjangertro underholdningslitteratur. Evnen til å skrive direkte og medrivende er felles for hele Njølstads arbeid. Han er en verdig vinner av HIFOs Sverre Steen-pris.